

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 29 e § i lagen om arbetspensions- försäkringsbolag, 88 och 100 a § i lagen om pen- sionsstiftelser samt 132 och 134 § i lagen om för- säkringskassor

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 oktober 2005 en proposition med förslag till lagar om ändring av 29 e § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, 88 och 100 a § i lagen om pensionsstiftelser samt 132 och 134 § i lagen om försäkringskassor (RP 158/2005 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Juhani Turunen, social- och hälsovårdsministeriet
- finansråd Urpo Hautala, finansministeriet
- verkställande direktör Jukka Rantala, Pensionsskyddscentralen
- specialforskare Mikko Huimala, Konkurrensverket

- överdirektör Hely Salomaa och övermatematiker Vesa Hänninen, Försäkringsinspektionen
- verkställande direktör Jouko Bergius, Pensionsstiftelseföreningen — PSF rf
- utvecklingschef Reijo Vanne, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf
- verkställande direktör Esko Kivisaari, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund r.f.
- jurist Jarmo Pätäri, Akava r.f.
- socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- jurist Heli Puura, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- direktör Risto Suominen, Företagarna i Finland
- verkställande direktör Pekka Korhonen, OP-eläkekassa.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ändras så att nivån på det verksamhetskapital som överförs vid överlåtelser och övertaganden av försäkringsbestånd och försäkringsverksamhet samt överföringar och övertaganden av ansvar mellan

pensionsanstalter omdefinieras. Avsikten är att nivån på verksamhetskapitalet inte till följd av den allmänna ekonomiska konjunkturen får hindra att försäkringsbestånd överförs vid en för försäkringstagaren lämplig tidpunkt och att nivån på verksamhetskapitalet ska trygga en opartisk behandling av pensionsanstalterna. Dessut-

om får nivån på det verksamhetskapital som överförs inte äventyra en sund utveckling av arbetspensionssystemet.

Regeringen föreslår att nivån på det verksamhetskapital som överförs ska fastställas till det dubbla beloppet av medianen för solvensgränserna för pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet.

Medianen fastställs vid Försäkringsinspektionen utifrån de uppgifter om solvensgränserna

som pensionsanstalterna lämnat till myndigheten. Social- och hälsovårdsministeriet ska två gånger om året genom förordning och på framställning av Försäkringsinspektionen fastställa nivån på det verksamhetskapital som överförs.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ett av de omedelbara syftena med propositionen är att minska företagens benägenhet att avveckla sina pensionsstiftelser och pensionskassor. Som ett medel för att dämpa denna benägenhet föreslår regeringen en höjning av det verksamhetskapital som överförs när försäkringsbestånd överläts. Ändringen beräknas resultera i att det överförda verksamhetskapitalet stiger från 11,8 till 19 procent. Enligt motiven i propositionen är det den alltför låga nivån på det verksamhetskapital som överförs vid överlåtelse av försäkringsbestånd som resulterat i spekulativa överföringar under den gällande lagstiftningen. När en arbetsgivare som driver en pensionsstiftelse själv har kunnat behålla det belopp som överstiger det överförda verksamhetskapitalet i samband med en överlåtelse av försäkringsverksamheten har överlåtelse av försäkringsbestånden också resulterat i att arbetspensionsmedel har avvecklats och använts för företag utanför pensionssystemet. Det är motiverat att beloppet för det överförda verksamhetskapitalet höjs på det sätt som regeringen föreslår, anser social- och hälsovårdsutskottet. Förslaget avser att dämpa företagets intresse för att avveckla framför allt solida pensionsstiftelser och pensionskassor.

Regeringen har försökt lägga fast beloppet för det överförda verksamhetskapitalet på ett sätt som gör att parterna, det vill säga den överlättande och den mottagande pensionsanstalten, uppfattar en överföring av försäkringsbeståndet som

ekonomiskt rättvist både på kort och lång sikt. Tanken är att det överföringsbara beloppet inte ska ge försäkringsbolagen anledning att syssla med spekulativa överföringar av försäkringsbestånd. Samtidigt är syftet att nivån på verksamhetskapitalet ska säkerställa att den mottagande försäkringsanstalten behandlas på lika villkor som andra försäkringsanstalter. Genom propositionen vill regeringen se till att vi fortfarande får ha kvar en decentraliserad modell för arbetspensioner. För en decentraliserad modell är det viktigt att systemet består av tillräckligt många pensionsanstalter och att de är konkurrenskraftiga i förhållande till varandra.

Under behandlingen i utskottet har ingen motsatt sig propositionen, men samtidigt har ett flertal aktörer uttryckt sin oro för att den föreslagna reformen inte i tillräckligt hög grad kan motverka benägenheten att avveckla pensionsstiftelser och pensionskassor och att vi i slutändan får se att arbetspensionssystemen hamnar i händerna på allt större arbetspensionsbolag. Dessutom har det befarats att den nya beräkningsmodellen för det överförda verksamhetskapitalet inte är ett tillräckligt attraktivt incitament för nyetableringar, utan att koncentrationstendensen kommer att fortsätta. Om det går så får arbetsgivarna färre möjligheter att ordna med pensionsskydd för sina anställda samtidigt som konkurrensen mellan pensionsanstalterna minskar.

Det går inte i förväg att bedöma om överföringarna av försäkringsbestånd från pensionsstiftelserna och pensionskassorna till arbetspen-

sionsbolagen kommer att minska på önskat sätt med hjälp av det höjda verksamhetskapitalet, framhåller utskottet. Enligt ikraftträdandebestämmelsen ska det nya höjda verksamhetskapitalet som överförs tillämpas på alla ansökningar om överföring av försäkringsbestånd som lämnas in efter att propositionen har lämnats till riksdagen. Enligt information till utskottet har inga ansökningar lämnats in efter att propositionen blev klar. Detta tyder på att förslaget har önskad effekt.

Utskottet menar att de föreslagna lagändringarna i vilket fall som helst medverkar till ett förbättrat arbetspensionssystem. Reformen minskar benägenheten att ta till spekulativa överföringar av försäkringsbestånd och en ny pensionsanstalt som inrättas med verksamhetskapital beräknat enligt den nya modellen har konkurrensfördelar bättre villkor än den skulle ha enligt gällande lagstiftning. Propositionen rättar till missförhållandena i konkurrenssituationen mellan olika typer av försäkringsanstalter.

Social- och hälsovårdsministeriet håller på att utarbeta en reform av lagstiftningen om arbetspensionsförsäkringsbolag utifrån utrednings-

man Matti Louekoskis rapport. I reformen ingår också en översyn av bestämmelserna om teckningsbidrag och kapitaltäckning i arbetspensionsbolag. Då kan de planerade kapitalteckningsbestämmelsernas konsekvenser för det överförda verksamhetskapitalet och konkurrensen mellan olika typer av försäkringsbolag utvärderas. Dessutom kan det utredas hur de nya reglerna för verksamhetskapitalet fungerar när social- och hälsovårdsministeriet lägger fram sin planerade genomgripande reform av lagarna om pensionsstiftelser och försäkringskassor. Utskottet påpekar att social- och hälsovårdsministeriet skyndsamt måste lägga fram förslag till lagändringar, om de föreliggande lagförslagen inte på önskat sätt säkerställer möjligheterna att överföra försäkringsbestånd och inte behandlar alla försäkringsanstalter lika.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 9 mars 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anne Holmlund /saml
Anneli Kiljunen /sd
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänt
Tuula Väättä /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.